

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ (ฉบับเพิ่มเติม)

เล่ม ๓

เมือง - อวนัง (แม่น้ำ) - สายดอก/สายลาย

จัดพิมพ์เนื่องใน

พระราชบรมพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

มัง-ชมัง (แม่ว)	๑๐๐๑	เมี่ยน (เข้า)	๑๐๗๑
มนุสสโลก	๑๐๑๔	เมืองกาหลง	๑๐๑๒
มหาเทวี (พระราชนารดาของพระญาติโกรราช)	๑๐๑๗	เมืองตรอกสลอง	๑๐๑๓
มหาปชาปติโคคมี, นาง	๑๐๒๑	แมลงเกลือกกล้ำ	๑๐๑๓
มหาโพธิ, วัด	๑๐๒๓	แมลงจะลาหัวแสง	๑๐๑๔
มหายกปี, ท้าว	๑๐๒๔	แมลงเคียน	๑๐๑๕
มหาโยค	๑๐๒๕	ไม้	๑๐๑๕
มหาราชครุฑรปญูโญ	๑๐๒๖	ไม้บดเปล่งเสารื่อน	๑๐๑๗
มอก	๑๐๒๘	ไม้ไผ่/ไร์	๑๐๑๙
มองแกก	๑๐๒๙	ไม้สีฟัน	๑๐๑๙
มองเชิง	๑๐๒๙	ไม้สีสุก	๑๐๑๐
มอด	๑๐๓๐	ไม้หมายทวีป	๑๐๑๐
มอง	๑๐๓๑	ไม้หอบ	๑๐๑๓
มังคลสันดิง	๑๐๓๔	ย์ กิณุจิ	๑๐๑๔
มังราย, พระญา	๑๐๓๗	ยนต์ทรงสพาคำ	๑๐๑๕
มังหลุ่งหลว้าง	๑๐๓๐	ยมทุต	๑๐๑๖
มัคคปริกหาร	๑๐๖๐	ยวน	๑๐๑๗
ม้าต่าง	๑๐๖๑	ยโซธราโนพพาน	๑๐๑๙
ม้าต่าเข้า	๑๐๖๑	ย่าขวันเข้า	๑๐๓๖
มาดิกา	๑๐๖๓	ยำขา	๑๐๓๘
ม่าน	๑๐๖๔	โยคช้างแก้ว	๑๐๔๑
มานพ ยาระณะ, นาย	๑๐๖๕	โยงครู	๑๐๔๒
มาสเกณฑ์	๑๐๗๐	รด	๑๐๔๔
ม้าแสนนวัน (ชาดก)	๑๐๗๑	รミニค์	๑๐๔๖
มิขาย่า	๑๐๗๑	ร่วง, พระญา	๑๐๔๖
มิด	๑๐๗๒	ร้อยพร้อม, วัด	๑๐๔๗
มุลดโลก	๑๐๗๓	ราหูกินเดือน ราหูกินดาวน	๑๐๔๗
มุลดะฝี	๑๐๘๖	ร่วง	๑๐๔๙
เมธ รัตนประสิทธิ, นาย	๑๐๘๘	รับอยา/รับครัวอยา	๑๐๕๐
เมดา	๑๐๘๙	ลักษณะก่อพระเจ้า	๑๐๕๑
เมี้ย ณ พาก	๑๐๘๙	(ลักษณะการก่อพระพุทธธรูป)	

ลักษณะบานตร	๑๖๑	ศรีเตี้ย, วัด	๑๒๐๙
ลักษณะป่าทาง ๑๐๙ เยื่อง	๑๖๓	ศรีนวรัฐ, วัด	๑๒๑๐
ลักษณะอังคชาติแห่งผู้ยิงทั้งหลาย	๑๖๖	ศรีโภม วิชัย, นาย	๑๒๑๖
ลังกาสินสองหัว (วรรณกรรมไทยเลือด)	๑๖๗	ศาลเจ้าพ่อแสนนชัย	๑๒๑๐
ลานสาวกอด	๑๖๘	สกุณณาชาดก	๑๒๑๒
ลาวจก, ปู่เจ้า	๑๖๙	สนิท ศิริวิสุตร, นาย	๑๒๑๓
ลี้หลวง, วัด	๑๗๐	สมเด็จเชฏฐวิรบัญญามหาเตรา	๑๒๑๔
ลุ่มฟ้า, เจ้า	๑๗๑	สล่า	๑๒๑๕
ลุ่มฟ้าเพากมาน, เจ้า	๑๗๒	สล่ากำขัน	๑๒๑๖
ลูกหลวง	๑๗๓	สล่าส่อ	๑๒๑๖
เล็กเซือ กฤหமายลักษณะความแก่	๑๗๔	ส้อหล้อ	๑๒๑๗
(Lecture กฤหமายลักษณะความแพ่ง)		ละชา	๑๒๑๗
ໄລໄກ ໄລ่นก	๑๗๕	ສະລືດືອ	๑๒๑๘
ໄລ່ພរຍ	๑๗๖	ສັງຫຼິດປົນຫຼີຍ	๑๒๑๙
ວອກ	๑๗๗	ສັກຂະ/ສັກຂະບ້ານ	๑๒๓๒
ວອກໄຈ່ຫິນ	๑๗๘	ສັກຂະນາ	๑๒๓๒
ວ່ອງ (๑)	๑๗๙	ສັງວຽນ, ພຣະຄູ (ຄຽນາອຸບາດີ)	๑๒๓๓
ວ່ອງ (๒)	๑๘๐	ສັນປໍສັກ, วัด	๑๒๓๔
ວ່ອນ	๑๘๑	ສັມຜັສ ຝາລວິຈໂຍ, ຄຽນ	๑๒๓๔
ວັງນັວນານ	๑๘๒	ຕາງ	๑๒๓๕
ວັນທານ້ອຍ	๑๘๓	ຕ່າງ	๑๒๔๐
ວັນທາหลวง	๑๘๔	ຕ່າງໆ	๑๒๔๐
ວິຈิตรນວກໂກສຄ, ພຣະຄູ	๑๘๕	ສ່ານ່າຫຼຸນ	๑๒๔๐
ວິນຍາອອງກົງຊຸມເລເນຣ, ຄົມກົງ	๑๘๖	ສາມປະຫຍາຳຝຶ່ງແກນ, ພຣະຍາ	๑๒๔๐
ວິນຍົດອກເດືອ, ຄົມກົງ	๑๘๗	ສາມພຣະສາຍແໜ່ງລ້ານນາ	๑๒๔๔
ວິນຍົຮ, ຄົມກົງ	๑๘๘	ສາສດຮາ	๑๒๔๕
ວິນຍົກັງຄສຸດຕີ, ຄົມກົງ	๑๒๐๐	ສີຣີ	๑๒๔๕
ວິສຸຕຣີບໍ່ມູຫາ	๑๒๐๑	ສີຣີຄຸດຕອມາມາຕິຍ	๑๒๔๕
ເວີຍງເຈົ້າເຈະ	๑๒๐๒	ສີຣີມັງຄລາຈາຮັບ, ພຣະ	๑๒๔๕
ເວີຍງຕ້າ	๑๒๐๓	ສີຣີວິຍົກຖຸ ຄຽນາສົວິ້ຫຍ/ຕົວໃໝ່/ສີຣີວິ້ຫຍ	๑๒๔๕
ເວີຍງທອງ	๑๒๐๔	ສີເຈົ້າ	๑๒๔๕
ເວີຍງເທັ	๑๒๐๕	ສີທັກອຣັນ	๑๒๖๙
ເວີຍງພາກຮາງ	๑๒๐๖	ສຸກນູ້ชาດກ	๑๒๗๒
ศรີ ອຣີຍວັງໂສ, ຄຽນ	๑๒๐๗	ສຸນກາງຈົກ	๑๒๗๕

สุนเกิบເຫັວດ	๑២៧៦	ໜອ	៣៣៤០
ສຸມ	១២៧៨	ໜ້ອນໍາດອກສາມລຸກ	៣៣៤៣
ສຸມຄອກ	១២៨០	ໜາກເບິງ	៣៣៤៤
ສຸມຮັກຄາຈາຍ, ພຣະ (ອມຮອປລູໂຄງ)	១២៨១	ໜາກສຸ່ນ	៣៣៤៥
ສຸວະຮົມທ່ຽນ	១២៨៣	ໜານີ, ແມ່ລງ	៣៣៤៥
ເສົງສົວນອ້ອຍ	១២៨៥	ໜົ່ວ່າແກ້ວ, ໜົ່ວ່າຄືຍຫານແຕ່ທ້ອງແລະໜົ່ວ່ານິ້ນຕັ້ງ	៣៣៤៥
ເສົ້າຄົມນີ, ພຣະ	១២៨៦	ໜົ່ວ່າລກນົກຮຽ	៣៣៤៥
ເສື່ອກັບຄາງຄກ	១២៨៧	ໜົ່ວປ່າ	៣៣៦០
ເສື່ອກັບໜ້າງເອີ່ນຈຳນາຈັກນ	១២៨៨	ໜອສິລປະວັດນອຮຣນເນື່ອງເຊີ່ຍໃໝ່	៣៣៦១
ພົກສິນ, ຄ່ວາວຂອ	១២៨៩	ໜົ່ວລ້ານສອງສຫຍາຍ	៣៣៦២
ໜອນບົງຄາຍ/ທະເລສານເຊີ່ຍແສນ	១២៨៧	ໜາດນາຄ, ຫຼຸ່ມບ້ານ	៣៣៦៣
ໜອນບ້ານ (ເຈັດກອ)	១២៨៥	ໜິນເໜີກໄຟ	៣៣៦៤
ໜັງຕະລຸງ	១២៨៥	ໜຶດຜ້າ	៣៣៦៥
ໜັງລືອກງຸ່ມຫາຍ	១២៨៥	ໜຸຍ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອຄຳຄາມຄຳແກ້ ເຮື່ອງອົງປີໄທຢັກໜ້າມ	៣៣០១	ໜົນຫອ	៣៣៦៥
ແລສຳນັກຄືຮັມກັບເວັ້ງນິຈຈາທິກູງ		ໜຶ້ວ່າເຈີດໄທ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອຄວາມໜັນໂດກີຍະ	៣៣០៣	ໜຶ້ວ່າມຸລນີ້ອງ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອຊຸດ E-៦១០ ວຽກພິມຟ້ານນາ	៣៣០៥	ໜຶ້ວີມ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອຫອງກວ່າວ່າ ພຣະຮາຍາເຈົ້າດາຮາຮັສມື	៣៣១០	ແຫ່ແຄຣ່ຫລວງ (ປະເພີ່ນ)	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອດຳຮາດິນ	៣៣១៤	ແຫ່ນໍ້າຫື່ນໂຮງ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອຮັມມີແກ້ວນໂນໃນຍ ແລ	៣៣១៥	ແຫ່ພຣະໝາຊ້າງເພື່ອກແກ້ວປ້ຳຈັຍນາເຄົນທີ່	៣៣៦៥
ໄພທີບັກທີຍື້ມີ່ ៣៧		ອຸນກສຸດຕົ້ນ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອນັກຄຽກຮູບປະເທດ Lao Geography	៣៣១៦	ອຍາງ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອບວະເນືອງ (ໜັງສື່ອພິທີການ ນາງແບບລ້ານນາ)	៣៣១៥	ອະມືອກ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອແບບເວັ້ນສອນອ່ານອັກຂະຮະ	៣៣១៧	ອະຄອງຂນໍໄກ	៣៣៦៥
ພົມໝູນະຕົວໄທຍ່ເໜືອ		ອະຄອງປລາສິນ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອປີໃໝ່ (ປະກາສສົງການຕົ້ນ)	៣៣២២	ອະຄອງພຣະເຈົ້າດິນເໜືອຍາ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອພົງສາວດານຫົວຮານເດີນ (Ancient History)	៣៣២៦	ອະຄອງຍິງດາວ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອສາສනາສອງຝ່າຍ (ເຫັນສອງ)	៣៣៣០	ອັນນໍ່ເພີງດີກະທຳ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອສົງລົງຕິສັບນີ້	៣៣៣១	ອານາຈັກຮັກຄຳ	៣៣៦៥
ໜັງສື່ອທັດອ່ານໃນກາສາລາວ (ລ້ານນາ) ເລີ່ມ ២	៣៣៣៥	ອານີສັງສົກອົງປີເໜື້ອ	៣៣៦៥
ໜົວດັບໜ້ານ	៣៣៣៥	ອານີສັງສົບນ້າຍໄສ່ວັດ	៣៣៦៥
		ອານີສັງສົບຂ້າວໜ້ວງ	៣៣៦៥
		ອານີສັງສົບເຂົ້າໆເຈົ້າຫາລາມ	៣៣៦៥

อานิสงส์เข้าชาวเมือง	๑๓๙๔	อานิสงส์สังฆาราชา	๑๔๔๘
อานิสงส์เข้าดันทิพพ์	๑๓๙๖	อานิสงส์สีลเด่นเดียว	๑๔๔๐
อานิสงส์เข้าประดับดิน	๑๓๙๗	อ้ายเข้าเจ็ตไทร	๑๔๔๑
อานิสงส์เข้าปีณฑิบัต	๑๔๐๐	อ้ายจวกินหวาน	๑๔๔๒
อานิสงส์ติดคำพิมพาสารูป	๑๔๐๒	อาหาร	๑๔๔๓
อานิสงส์ไตรปฎิกะ	๑๔๐๔	อิน	๑๔๔๔
อานิสงส์ทลิทธิภก	๑๔๐๖	อินทปีด	๑๔๔๕
อานิสงส์ท่านเข้าสังฆ	๑๔๐๘	อีคุต	๑๔๔๖
อานิสงส์ท่านเข้าใหม่	๑๔๑๐	อุดมขันติธรรม, พระครู	๑๔๔๗
อานิสงส์ท่านคุหะเงื่อนถ้า	๑๔๑๓	อุดม รุ่งเรืองศรี	๑๔๔๘
อานิสงส์ท่านฉัตรเข้า	๑๔๑๕	อุปปานัสนติ, คาถา/บทสาด	๑๔๔๙
อานิสงส์ท่านทุ่งเหล็กทุ่งทอง	๑๔๑๖	อุ่มน้ำพาบาร	๑๔๕๐
อานิสงส์ท่านน้ำอ้อยน้ำหวาน	๑๔๑๘	อุโมงค์, วัด (๑)	๑๔๕๑
อานิสงส์ท่านผ้าหอดปึงสุกุล	๑๔๑๙	อุโมงค์, วัด (๒)	๑๔๕๒
อานิสงส์ชาตุ	๑๔๒๑	อุโมงค์ชุนดาน	๑๔๕๓
อานิสงส์บอกไฟ	๑๔๒๓	อุบ	๑๔๕๔
อานิสงส์ผ้าพิดาน	๑๔๒๕	แอ่งแणะ	๑๔๕๕
อานิสงส์เลี้ยงฟ้อเลี้ยงแม่	๑๔๓๐	แอ็บเข้า	๑๔๕๖
อานิสงส์สรงน้ำพระเจ้า	๑๔๓๑	แอ็บหมาย	๑๔๕๗
อานิสงส์สังฆาราชา	๑๔๓๓	ໂອ	๑๔๕๘
อานิสงส์สังฆามานส์เป็นทาน	๑๔๓๗	ອอລីក	๑๔๕๙
อานิสงส์สังฆามานส์เป็นทาน	๑๔๔๐	ชาيدอก/ชาายลาย	๑๔๖๐
อานิสงส์สังฆวงศ์	๑๔๔๒		
อานิสงส์สังฆวิหาร	๑๔๔๖		